

Väraska Gümnaasiumi ainekava gümnaasiumiastmele	
Ainevaldkond:	Kunstiained
Õppeaine:	Kunst I kursus „Kunst ja kunstiajalugu“
Klass:	10. klass
Tundide arv:	35 tundi
Rakendumine:	1.09.2012, täiendatud 1.09.2020
Koostamise alus:	Gümnaasiumi riiklik õppekava; Väraska Gümnaasiumi õppekava
<p>1. Õppeaine kirjeldus</p> <p>Gümnaasiumis kunsti õpetamise kaudu toetatakse õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist, milles on tähtis koht kunstiloo tundmaõppimisel. Kunsti arengut vaadeldakse laiemalt, luues seoseid kultuuri, ühiskonna ja ajalooaga. Toetatakse positiivse suhtumise kujunemist kunstisse kui valdkonnasse.</p> <p>Gümnaasiumi kunstiõpe loob baasi kunsti ning visuaalkultuuri vormi- ja pildikeele mõistmiseks ning kultuuride mitmekesisuse väärtustamiseks, avades üldmõisted ja kontseptsioonid. Õppes on kandev osa eri ajastute kujutamisaalade võrdlusel ning kirjeldusmudeliteloomisel. Kunstilugu avatakse suuremate teemarühmade kaudu. Teemapõhine käsitlus võimaldab rõhutada kunsti seoseid ühiskonnas ja kultuuris toimunuga. Tähtis on näidata ajastu kunsti seoseid üldise mõttemaailmaga, esile tuua kultuuri ja elukorralduse muutumise ühiskondlikke tegureid: filosoofia, religiooni ja valitsemiskorra mõju ning tehnika ja majanduse arengut. Teemade kaudu käsitlus aitab orienteeruda kunstivoolude paljusel, arendab tähelepanu ja vaatlemisoskust ning innustab leidma sidemeid mineviku ja tänapäeva vahel.</p> <p>Õppesisu on jagatud tinglikult kolme ploki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) TEA! ehk sisulis-struktuuriline ülevaade (kunsti ajalugu ja olemus); 2) MÖTLE! ehk temaatiline, seoseid loov ja teadmisi laiendav osa (ajastuid läbivad teemad ning võrdlused); 3) LOO! ehk uurimuslik, praktiline ja kinnistav osa (õppekäigud, loovtööd ja uurimused). 	
<p>2. Õppe- ja kasvatuse eesmärgid</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunnetab kunsti võimalusi ning näeb selle rakendusi nii enese elu ja tegevuse kui ka maailma mõttestamise, mõjutamise ning kujundamise vahendina; 2) orienteerub kunstikultuuri arenguloo põhilistes küsimustes ja etappides; 3) mõistab kunsti ja visuaalkultuuri seoseid ühiskondlike protsesside ning teiste valdkondadega; 4) rakendab loovas eneseväljenduses erinevaid kunstilisi väljendusvahendeid ning tehnilisi võtteid, tõlgendab ja lahendab erinevaid probleemülesandeid; 5) väärtustab end ümbritsevat elukeskkonda ja visuaalkultuuri pärandit. 6) hindab omakultuuri, kohaliku ja maailmakultuuri. 	
<p>3. Õpitulemused</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb visuaalse kultuuri valdkonna ülesehitust ja seoseid peamiste tegevusalade tasandil (kunst, arhitektuur, disain, visuaalne kommunikatsioon jne); 2) iseloomustab kunsti arengusuundi ja seostab muutusi ühiskonnaelu korralduse, religiooni, teaduse, tehnoloogia jm mõjudega; on salliv kultuurierinevuste suhtes; 3) märkab ning mõistab kunsti ja visuaalkultuuri mõjusid ühiskonnale ning keskkonnale nii ajaloos; 4) võrdleb ja analüüsib kunstiteoseid, otsides neis vastava ajastu temaatikat, sõnumeid ning visuaalset vormikeelt; iseloomustab üldjoontes kunstiteoste ajalisi ja stiililisi kuuluvusi; 5) rakendab oma ideede väljendamiseks sobivaid visuaalseid jm kunstilisi väljendusvahendeid ning tehnilisi töövõtteid ja -vahendeid; oskab ning julgeb eksperimenteerida; 6) esitleb oma loomingu ja uurimistulemusi, kasutades aineteterminoloogiat; 7) on oma loovates lahendustes eetilise, mõistab kunstniku vastutust; arvestab keskkonna- ja kultuuripärandi kaitse nõudmisi 	

4. Õppesisu ja õppetegevus

Kunsti roll eri ajastuil. Kunsti mõiste ja selle muutumise ajalugu. Kunstnik, teos ja vaataja oma kaasajas. Kunstiteoste analüüsi ja tõlgendamise erinevad meetodid (nt vormiline, märgiline, sotsiaalne) ja vormid (nt kunstikriitika, retsensioon, kirjandusteos, kunstifilm).

Kunstikultuuri üldistav ajatelg. Üldistava ajatelje käsitlemisel on olulisim selgitada ja põhjendada kunsti muutumist. Peamiste faktide ja näidete abil luuakse seosed ühiskondlike põhjuste, kunsti ja ajastu mõtteviisi vahel. Erialase sõnavara omandamine.

1. **Vanimad kõrgkultuurid.** Esiaja kujutised. Mesopotaamia. Egiptus.
2. **Antiikaja kunst.** Vana-Kreeka. Vana-Rooma.
3. **Keskaja kunst.** Varakristlus ja Bütsants. Romaanika. Gootika. Kunst ja religioon.
4. **Renessanss.** Kunst Itaalias ja põhja pool Alpe. Inimesekeskse maailmapildi kujunemine. Kunst ja teadus. Trükikunsti leiutamine.
5. **Barokk.** Baroki suunad ja rokokoo. Õukonnakunstist argielu kujutamiseni.
6. **18. ja 19. sajandi kunst.** Klassitsism. Antiikpärandi mõju ja valgustusajastu ideed. Vaimu ja võimu arhitektuur. Romantism. Realism.

Eri ajastute kunsti võrdlevad teemad.

Seoseid loovad teemad rõhutavad kunsti seoseid ühiskonnas ja kultuuris toimunuga, ajastu mõtteviisi, religiooni ja valitsemiskorra, tehnika ja majandusega. Eri ajastute kunsti seostades arutletakse kunstiteoste väljendusvahendite, loomise eesmärkide, tähenduse ja sotsiaalse rolli üle.

Kunsti nähtusi võrdlevad teemad:

- 1) inimese kujutamise viisid: idealiseeritud, realistlik, stiliseeritud;
- 2) kunstniku rollid: käsitööline, leiutaja, ajaloolane, geenius, staar, ettevõtja jne;
- 3) muuseumi sünd, tuntumad galeriid ja muuseumid.

5. Hindamise põhimõtted

Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest ja Värska Gümnaasiumi õpilaste hindamisjuhendist. Kunstiainetes on hindamine eelkõige kujundav – õppimist ja arengut toetav. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet tema individuaalse arengu kohta, arendada eneseanalüüsi oskust, suunata tema enesehinnangu kujunemist ning toetada tema visuaalse väljendusviisi leidmist ja arendamist.

Hindamise objekt on nii tööprotsess kui ka lõpptulemus: kunstis loovtööde arendamise eksperimendid ja valminud teos, visuaalne väljendusoskus ning aruteludes osalemine, kunstiteose analüüs ja uurimistöö jne. Õpilane osaleb aktiivselt hindamises nii oma arengu teadliku jälgimise (nt õpimapp, portfoolio) kui ka oma valikute ja arvamuste põhjendamise kaudu.

Õpilane peab alati teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise lähtekohad ja kriteeriumid. Ülesannete laadi valides ja hindamisaspekte kindlaks määrates tuleb väärtustada oskust leida asjakohast infot, seda tõlgendada ja järeldusi teha. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hinnates ei arvestata.

Kokkuvõtval hindamisel võrreldakse õpilase teadmisi ja oskusi tema õppe aluseks olevas õppekavas ja ainekavas toodud oodatavate tulemustega. Õpilase kooli edukat esindamist kunstiprojektides, -võistlustel ning konkurssidel võib arvestada õppe osana kokkuvõtval hindamisel.

Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse eristavat ja mitteeristavat hindamist. Kursuse kokkuvõtva hinde panekul kasutatakse eristavat ehk numbrilist hindamist viie palli süsteemis.

6. Füüsiline õppekeskkond

Kool korraldab kunstiainetes õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Kunsti õpetamiseks on vajalikud:

- 1) pind üksi- ja rühmatöök;
- 2) 500 lx päevavalgusspektriga valgustus tööpinnal ning vesi ja kanalisatsioon;
- 3) erinevate kunstitehnikate töövahendid ja -materjalid;
- 4) tööde kuivatamise, hoiustamise ja eksponeerimise võimalused;
- 5) DATA-projektor ja klassi pimendamise võimalus ning internetiühendusega arvuti.

7. Õppekäigud

Õppekäigud on seotud erinevate õpikeskkondadega: ateljee, loodus- ja linnakeskkond, muuseum, näitus, virtuaalkeskond jne.

8. Õppematerjal

Kunstiajaloo õpikud, kunstiraamatud ja -ajakirjad, internetiallikad, digitaalsed õppematerjalid ja õpikeskkonnad, õpetaja koostatud õppematerjalid, töövahendid praktilisteks loovtöödeks.

9. Üldpädevuste kujundamine	10. Lõiming teiste ainevaldkondadega	11. Läbivad teemad
<ol style="list-style-type: none">1) kultuuri- ja väärtuspädevus2) sotsiaalne ja kodanikupädevus3) enesemääratluspädevus4) õpipädevus5) suhtluspädevus6) matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus7) ettevõtlikkuspädevus	<ol style="list-style-type: none">1) keel ja kirjandus2) võõrkeeled3) matemaatika4) loodusained5) sotsiaalsed6) kehaline kasvatus	<ol style="list-style-type: none">1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine2) keskkond ja jätkusuutlik areng3) teabekeskond4) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus5) tehnoloogia ja innovatsioon6) tervis ja ohutus7) väärtused ja kõlblus8) kultuuriline identiteet